

สำเนาเดียวอิการคณะรัฐมนตรี
ที่ ๑๐๒๒
วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ๑๘.๖



# ด่วนที่สุด

ที่ กม ๐๔๒๑.๓/๑๐๗๐๙

กระทรวงการคลัง  
ถนนพระราม ๖ กม. ๑๐๔๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ....

เรียน เอกอธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๗/๑๙๖๖๙ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๐  
 ๒. หนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๙/ว(ก) ๖๑๐๔ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕  
 ๓. หนังสือฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ คสช  
 (กย)/๑๓ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี  
 ๒. ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ....  
 ๓. คำชี้แจงความจำเป็นในการตราชฎหมาย  
 ๔. สรุปสาระสำคัญของหลักการในร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ  
 ภาครัฐ พ.ศ. ....

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ  
 ภาครัฐ พ.ศ. .... มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี  
 ตามพระราชกำหนดกฎปฏิบัติการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๒) ทั้งนี้  
 รองนายกรัฐมนตรี (หัวหน้าราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบ  
 ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

### ๑. เรื่องเดิม

#### ๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง ได้เคยเสนอร่างพระราชกำหนดกฎปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. .... เพื่อใช้บังคับกับส่วนราชการทั้งหมด ซึ่งคณะรัฐมนตรี  
 ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชกำหนดกฎปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างและการ  
 บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา  
 ตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ต่อมา ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอเรื่อง มาตรการ  
 ป้องกันการทุจริตเชิงนโยบายต่อคณะรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ได้แก่ มาตรการพัฒนาระบบ  
 กฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐให้เป็นมาตรฐานกลาง โดยให้พัฒนากฎหมาย  
 ของฝ่ายบริหารจากระเบียนสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นพระราชกำหนดกฎปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติ  
 คือ “พระราชบัญญัติ” ภายในกำหนดเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่พระราชกำหนดกฎปฏิบัติที่อยู่ในระหว่างการจัดทำมีผล  
 ใช้บังคับแล้ว ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕ มอบหมายให้กระทรวงการคลัง

/เป็น...

เป็นหน่วยงานหลักรับความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปพิจารณาศึกษาโดยหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยว่า สามารถดำเนินการตามมาตรการพัฒนาระบบกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐให้เป็นมาตรฐานกลางได้แค่ไหน เพียงใด ที่จะไม่เป็นอุปสรรคในการบริหารราชการแผ่นดิน ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

### ๓.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

เพื่อให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งมีมาตรฐานการจัดซื้อจ้างเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยเฉพาะในเรื่องที่สำคัญ เช่น การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจ้าง การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ และการร้องเรียน เป็นต้น กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางจึงได้ทำการยกร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. .... ขึ้นมา เพื่อให้เป็นกฎหมายกลางสำหรับใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง โดยการยกร่าง พระราชบัญญัติดังกล่าว กรมบัญชีกลางได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายด้านแบบของต่างประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามหลักสากล ได้แก่ The United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) และ Government Procurement Agreement (GPA) ภายใต้องค์การการค้าโลก (WTO) มาเป็นกรอบแนวคิดในการยกร่างพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดซื้อจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงการกิจของรัฐ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในการมีส่วนร่วม เพื่อให้สามารถเข้าตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจ้างของหน่วยงานของรัฐได้ อันจะเป็นการป้องกันปัญหาการทุจริตในการจัดซื้อจ้างภาครัฐได้ออกทางหนึ่ง

### ๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณบัญชี

ด้วยรัฐบาลได้แต่งลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๗ โดยนัยโดยด้านที่ ๑๐ คือ การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยให้มีการปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ ทั้งจะเร่งรัดการดำเนินการต่อผู้กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในด้านวินัยและคดี รวมทั้งให้ผู้ใช้บริการมีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานของรัฐ และเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชน เช่น การจัดซื้อจ้าง โดยถือว่าเรื่องนี้เป็นภาระสำคัญเรื่องค่านแห่งชาติ

### ๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นายกรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบบัญชีการพิจารณาร่างกฎหมายที่มีความสำคัญเร่งด่วน ชุดที่ ๒ จำนวน ๔๔ ฉบับ ตามที่ฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส นำเสนอ เพื่อใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานของการตราชฎาในกระบวนการนิติบัญญัติโดยขอให้เสนอร่างกฎหมาย ดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายใน ๓ เดือน โดยในบัญชีดังกล่าวมีร่างกฎหมายของกระทรวงการคลัง คือ ร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. .... ที่จะต้องเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ตามหนังสือที่อ้างถึง ๓

### ๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การยกร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. .... มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงการกิจของรัฐ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๔.๑ ร่างพระราชบัญญัตินี้มีขอบเขตการใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ได้แก่ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนห้องคิ้น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และหน่วยงานอื่นของรัฐ เว้นแต่ กรณีดังต่อไปนี้

- (๑) องค์กรตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญ
- (๒) การดำเนินการของรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวกับการพัฒนิชย์โดยตรง ที่มีลักษณะเป็น การผลิตหรือจำหน่าย หรือบริการเพื่อหารายได้
- (๓) การดำเนินการจัดทำกฎหมายประกอบและบริการทางทหารโดยวิธีรัฐบาลต่อรัฐบาล
- (๔) การดำเนินการโดยใช้เงินกู้และเงินซ่วยเหลือ ที่สัญญาหรือข้อกำหนดในการให้ เงินกู้หรือเงินซ่วยเหลือกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

กรณีดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีกฎหรือระเบียบที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุตามหลักเกณฑ์และแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ โดยอย่างน้อยต้องมีหลักการในเรื่องของ ความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และตรวจสอบได้

๔.๒ กำหนดครอบคลุมการปฏิบัติงานอย่างกว้างๆ เพื่อเป็นมาตรฐานกลางขั้นต่ำ สำหรับใช้ เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ส่วนรายละเอียด วิธีปฏิบัติจะได้ออกเป็นระเบียบ และกฎกระทรวงต่อไป เว้นแต่ การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้เกิดความ ยึดหยุ่นและมีความคล่องตัว หากรัฐวิสาหกิจได้ประ拯救จะจัดให้มีระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุขึ้นใช้เองก็ให้กระทำได้ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติตั้งกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔.๓ กำหนดให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยการจัดทำข้อตกลงคุณธรรม ตามโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามาตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๔.๔ กำหนดให้มีกระบวนการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างในระบบเครือข่ายสารสนเทศ ของกรมบัญชีกลางมากยิ่งขึ้น ตั้งแต่ขั้นตอนการเปิดเผยแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี การจัดทำประกาศ เผยแพร่ การกำหนดเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอ การประการผลผู้ชนะการเสนอราคา การประกาศยกเลิก การจัดซื้อจัดจ้าง การทำสัญญาและการแก้ไขสัญญา ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่น ต่อสาธารณะในการเข้ามาตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้อย่างเต็มรูปแบบ

๔.๕ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ราคาน้ำดิบ เดียว แต่ให้พิจารณาคุณภาพประกอบราคาได้ โดยจะใช้เกณฑ์ใดและให้น้ำหนักในแต่ละเกณฑ์เท่าใด ต้องมีการ ประกาศให้ทราบเป็นการล่วงหน้าในประกาศเชิญชวนให้เข้าร่วมการจัดซื้อจัดจ้าง

๔.๖ กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ เพื่อใช้ประกอบ การพิจารณาคัดเลือกคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ายื่นข้อเสนอหรือเข้าทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งผู้ที่ไม่ผ่าน เกณฑ์ที่กำหนด จะถูกระงับการยื่นข้อเสนอหรือทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐไว้ชั่วคราว จนกว่าจะมีผล การประเมินผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

๔.๗ กำหนดให้ผู้ประกอบการสามารถร้องเรียนหน่วยงานของรัฐได้ กรณีที่เห็นว่า หน่วยงานของรัฐมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

๕.๔ กำหนดบทกำหนดโทษ กรณีที่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้โดยทุจริต ต้องรวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการกระทำความผิดนั้น และหากการกระทำความผิดนั้น เกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการของผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการในเรื่องนั้น ผู้มีอำนาจหน้าที่นั้นต้องรับโทษเป็นสองเท่าของความผิดที่กำหนดไว้

#### ๕. ความเห็นชอบหรือการอนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ คณะกรรมการอธิการพิจารณาพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ในคณะกรรมการอธิการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้เชิญกรรมบัญชีกลาง เข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. .... รวม ๕ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘ วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘ และวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ซึ่งอนุมารอธิการฯ ได้พิจารณาแล้วและมีประเด็นข้อสังเกตต่างๆ เพื่อให้กรรมบัญชีกลางรับไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุเพื่อพิจารณาต่อไป

๕.๒ คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ และคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบในหลักการ ของร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. .... และให้นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาต่อไป

#### ๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๖.๑ พิจารณาอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. ....

๖.๒ พิจารณาอนุมัติให้ถอนร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. .... ออกจากการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาคี)  
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

สำนักมาตรฐานการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

กลุ่มงานระเบียบว่าด้วยการพัสดุ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๖๑๒๕

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ – ๖

e-mail : opm@cgd.go.th